

Szanowny Panie Senatorze,

Z naszych wstępnych informacji z Biura Legislacji wynika, że brzmienie poniższego społecznego projektu ustawy minimalizującej negatywny wpływ ustaw podatkowych związanych z Polskim Ładem - jest poprawne pod kątem prawno-merytorycznym. Jednak ustawa ta wykracza poza obszar objęty ww. ustawami zw. z Polskim Ładem i dlatego nie może być zgłoszona/przyjęta, jako poprawka podczas procesu legislacyjnego w Senacie.

Sedno tej „niemożności” polega na tym, że rządowy/sejmowy projekt nowelizujący ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych - zawierający zapisy wprowadzające 30 000 zł kwotę wolną od podatku - nie obejmuje/nie odnosi się wprost do art. 38 tejże u.p.d.o.f., który określa szczegółowe zasady zatrzymywania zaliczek PIT i ich przekazywania na rzecz rehabilitacji pracujących osób niepełnosprawnych. Pomimo, że 30 tys. kwota wolna bezpośrednio wpływa - radykalnie obniża wysokość zatrzymywanych zaliczek PIT przekazywanych na rehabilitację.

Uważając, że jest to przeoczenie ustawodawcy, zaproponowaliśmy - projektem społecznym, stosowne korekty w tej materii. Sednem tego projektu jest uchylenie w art. 38 ust. 2 i 2a u.p.d.o.f., a następnie implementacja uchylonych zapisów i ust. 2b, poprzez dodanie ich do ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w formie nowego art. 85a.

Szanowny Panie Senatorze, bardzo prosimy, by - kierując się duchem ustawy i jej pośrednim, acz ogromnym wpływem na art. 38 u.p.d.o.f. oraz na najsłabszych pracowników, podjął Pan nasz projekt i zgłosił go, jako oficjalną poprawkę na cd. posiedzenia Komisji Budżetowej w dn. 27.10.2021 lub na sesji Senatu RP, podczas omawiania ustaw podatkowych zw. z Polskim Ładem.

Ufając gorąco, że dojdzie do zgłoszenia i przyjęcia tej poprawki - serdecznie dziękujemy i kłaniamy się nisko z wyrazami szacunku.

Wojciech Gajewski, Prezes

Marek Stec, Pełnomocnik ds. Zatrudniania ON

Od: Zarząd Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych "Podkarpacie", nr KRS - 0000036699

Do: Pan Senator Kazimierz Kleina - Przewodniczący Komisji Budżetowej Senatu RP

dot. zminimalizowania strat osób niepełnosprawnych spowodowanych Polskim Ładem

Szanowny Panie Senatorze, art. 38, ust. 2 i 2a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych umożliwia Pracodawcom prowadzącym Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) oraz Zakłady Pracy Chronionej (ZPChr) i byłe ZPChr, zatrzymywanie kwot pobranych zaliczek na podatek PIT od ogółu pracowników, i gromadzenie tych środków na koncie Zakładowego Funduszu Aktywności (ZFA) i Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (ZFRON). Znaczna część tych środków zasila także PFRON.

Zatrzymywane kwoty zaliczek są wydatkowane wyłącznie na finansowanie kompleksowej rehabilitacji najslabszych niepełnosprawnych pracowników ZAZ, ZPChr i b. ZPChr. W tym zasadniczo osób ze znacznym stopniem oraz z umiarkowanym stopniem z najcięższymi schorzeniami (m.in. osób chorych psychicznie, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, ze schorzeniami sprzężonym czy epileptyków i niedowidzących).

Dzięki tym środkom, praca w ZAZ i ZPChr jest realizowana w przyjaznych warunkach, zaś niepełnosprawni pracownicy korzystają ze wsparcia na leki, leczenie i usprawnianie. To zaś gwarantuje im ochronę resztek zdrowia, sprawności i sił, szybką regenerację organizmu i dłuższą aktywność zawodową.

Okazuje się jednak, że powyższe dobrodziejstwa dla osób niepełnosprawnych praktycznie przestaną istnieć z uwagi na przyjęte w Polskim Ładzie podniesienie - od 1 stycznia 2022r. kwoty wolnej od podatku do 30 tys. zł rocznie. Tak duża ulga bardzo zredukuje kwoty zaliczek przekazywanych na ZFA - o ok. 95%, i na ZFRON - o ok. 80%. Tym samym prowadzący ZAZ i ZPChr zostaną praktycznie pozbawieni środków na wsparcie najslabszych pracowników.

***Szanowny Panie Senatorze*, utrata tych środków odbije się negatywnie na zdrowiu i warunkach pracy ON-pracowników. Dlatego bardzo Pana prosimy o przeciwdziałanie temu poprzez podjęcie działań legislacyjnych kompensujących negatywny wpływ Polskiego Ładu na pracujące osoby niepełnosprawne - w tym np. przez odpowiednie rekompensaty z budżetu państwa lub przyjęcie ustawowych rozwiązań zastępujących dotychczasowe zatrzymywanie zaliczek PIT od wszystkich pracowników, zatrzymywaniem i przekazywaniem na ZFA, ZFRON i PFRON składek na ubezpieczenie zdrowotne od pracowników niepełnosprawnych.**

Poniżej zamieszczamy roboczy projekt działań ustawowych autorstwa OPP, który został oparty o - skierowaną w sierpniu br. do Ministra Finansów (pismo o znaku: DP-I.0220.1163.2021.BK), inicjatywę pana ministra Pawła Wdówika - Pełnomocnika Rządu ds. ON.

Ufamy, że może on stanowić podstawę zasadniczych działań legislacyjnych Senatu RP, w tej materii. Sednem tego projektu jest uchylenie w art. 38 ust. 2 i 2a u.p.d.o.f., a następnie implementacja uchylonych zapisów i ust. 2b, poprzez dodanie ich do ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w formie nowego art. 85a.

Z wyrazami szacunku
Wojciech Gajewski, Prezes
Marek Stec, Pełnomocnik ds. Zatrudniania ON

Jasło, dn. 18 październik 2021, kontakt: **13-44-28-551**

Spółeczny projekt minimalizujący negatywny wpływ Polskiego Ładu na pracowników niepełnosprawnych-

Ustawa

z dnia ..... o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243 i 1551) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 38

- a) ze zdania pierwszego ust. 1 usuwa się frazę „z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a,”
- b) uchyla się ust. 2 oraz ust. 2a.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 85 dodaje się art. 85a w brzmieniu:

„Art. 85a. 1. Płatnicy składek na ubezpieczenie zdrowotne będący:

1) zakładami pracy chronionej kwoty pobranych składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazują:

- w 40% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- w 60% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

2) zakładami aktywności zawodowej kwoty pobranych składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazują na zakładowy fundusz aktywności.

2. Płatnicy składek na ubezpieczenie zdrowotne, którzy utracili status zakładu pracy chronionej, zatrudniający osoby niepełnosprawne, kwoty pobranych składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazują w wysokości:

- a) 25% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych - w przypadku płatników osiągających wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości od 25 do 30%,
- b) 50% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych - w przypadku płatników osiągających wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości od 30 do 35%,
- c) 75% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych - w przypadku płatników osiągających wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości od 35 do 40%,
- d) 100% na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych - w przypadku płatników osiągających wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości co najmniej 40%
- w pozostałej części na zasadach określonych w ust. 1.

2a. Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o którym mowa w ust. 2, ustala się na podstawie art. 21 ust. 1 i 5 oraz art. 28 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej.

2b. Przepisy ust. 2 i 2a stosuje się w okresie 5 lat, licząc od końca roku, w którym płatnik utracił status zakładu pracy chronionej, jeżeli spełnia warunki określone w przepisach ustawy o rehabilitacji zawodowej.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

UZASADNIENIE MERYTORYCZNE

Celem ustawy jest usunięcie negatywnego wpływu ustaw podatkowych zawartych w Polskim Ładzie na rehabilitację zawodową, społeczną i zdrowotną osób niepełnosprawnych (ON) z najcięższymi schorzeniami, które są zatrudnione w Zakładach Aktywności Zawodowej (ZAZ) oraz w obecnych i byłych Zakładach Pracy Chronionej (ZPChr), a także na budżet PFRON. Sednem ustawy jest zastąpienie obecnego mechanizmu zawartego w art. 38 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, opierającego się na zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych - mechanizmem przekazywania przez ZAZ i ZPChr na zakładowy fundusz aktywności (ZFA) lub odpowiednio na zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych (ZFRON) kwot składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników niepełnosprawnych. Projekt zakłada zmianę brzmienia ust. 1 oraz uchycenia ust. 2a i 2a u.p.d.o.f., a także dodanie nowego art. 85a do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, który kompensuje w pełni uchylone ust. 2 i 2a u.p.d.o.f.

SKUTKI SPOŁECZNE USTAWY

Według danych PFRON na koniec maja 2021 r. w Polsce funkcjonuje ok. 800 ZPChr, które zatrudniają ok. 90 000 ON [w etatach]. Natomiast w ok. 130 ZAZ pracuje ok. 5 000 ON [etaty]. Zaś w ok. 50 b. ZPChr uprawnionych do zatrzymywania części zaliczek PIT zatrudnionych jest ok. 5 000 ON [etaty] - dane szacunkowe.

Rozwiązania zawarte w Projekcie społecznym - w odniesieniu do ON, mają pro-płacowy i pro-zatrudnieniowy charakter, gdyż na FAZ i ZFRON przekazywane będą jedynie składki zdrowotne od niepełnosprawnych pracowników (a nie od ogółu pracowników, tak jak to dzieje się obecnie przy zatrzymywanych zaliczkach PIT). **Stąd: im więcej osób niepełnosprawnych zatrudnią prowadzący ZAZ, ZPChr lub b. ZPChr, i im lepiej ich wynagrodzą, tym więcej środków przekażą na kompleksową rehabilitację takich osób oraz do Funduszu PFRON.**

SKUTKI FINANSOWE USTAWY

Zakładając, że ustawa dotyczy 100 000 niepełnosprawnych pracowników [etaty], ze średnim wynagrodzeniem oscylującym wokół płacy minimalnej wynoszącej 3010 [zł/mc/etat] to można przyjąć, że **sumaryczna składka zdrowotna - należna od takich pracowników, przekazywana na ZFA, ZFRON i PFRON wyniesie za cały 2022 r. ok. 320 mln zł** (100 000 * 270 zł * 12 m-cy).

Tutaj należy pamiętać, że na mocy proponowanego brzmienia nowego art. 85a - vide:

„Art. 85a. 1. Płatnicy składek na ubezpieczenie zdrowotne będący:

1) zakładami pracy chronionej kwoty pobranych składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazują:

- w 40% na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,”

- 40% środków zatrzymywanych przez ZPChr tj. ok. 120 mln zł, zasili w 2022 r., budżet PFRON i tym samym zmniejszy skutek dla finansów publicznych do ok. 200 mln zł (320 mln - 120 mln).

Nadto (wg odniesienia do rzeczywistych danych za 2020r.) **kwota ta będzie obniżona o ok. 70 mln zł/rok** w wyniku całkowitego uchylecia art. 38, ust. 2 i 2a u.p.d.o.f., dzięki czemu zatrzymywane obecnie **zaliczki PIT od wynagrodzeń ogółu - ok. 160 tys. pracowników ZAZ, ZPChr i b. ZPChr** trafią do budżetu państwa.

Tak, więc **sumaryczny skutek finansowy tej ustawy dla środków publicznych wyniesie w 2022 r. ok. 130 mln zł** (320 mln - 120 mln - 70 mln).

Będzie więc dużo niższy od kwot zatrzymywanych obecnie dzięki rozwiązaniom zawartym w art. 38, ust. 2 i 2a u.p.d.o.f. Tu: w 2020 r. zatrzymano w ten sposób ok. 330 mln zł, które zostały przekazane na ZFA, ZFRON i PFRON, z przeznaczeniem na finansowanie rehabilitacji ON.

SKUTKI MEDIALNE USTAWY

Ustawa zostanie bardzo życzliwie przyjęta przez całe środowisko związane z ZPChr, b.ZPChr oraz ZAZ (pracownicy, ich bliscy i pracodawcy), gdyż zabezpieczy środki na kompleksową rehabilitację niepełnosprawnych pracowników tych zakładów i pobudzi zatrudnianie takich osób na chronionym rynku komercyjnym i społecznym. Zahamuje także ubytki ZPChr i najbardziej przyjaznych miejsc pracy w sektorze rynkowo-komercyjnym (tu: **wg danych PFRON-SODiR od grudnia 2015r. do maja 2021r. ubyło ok. 400 ZPChr, a wraz z nimi ok. 35 000 najbardziej przyjaznych miejsc pracy ON**).